

Baba Kama Sources 44

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף לו עמוד א

אתמר, שומר שמסר לשומר. רב אמר: פטור, ורבי יוחנן אמר: חייב. אמר אביי: לטעמיה דרב לא מבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר, דעלווי עלייה לשמירתו. אלא אפילו שומר שכר שמסר לשומר חנם, דגרועי גרעה לשמירתו - פטור. מאי טעמא - דהא מסרה לבן דעת. ולטעמיה דרבי יוחנן, לא מבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעה לשמירתו, אלא אפילו שומר חנם שמסר לשומר שכר, דעלווי עלייה לשמירתו - חייב. דאמר ליה: אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר. אמר רב חסדא: הא דרב לאו בפירוש אתמר, אלא מכללא. דהנהו גינאי דכל יומא הוו מפקדי מרייהו גבה דההיא סבתא. יומא חד אפקדינהו לגבי חד מיניהו, שמע קלא בי הלולא, נפק אזל, אפקדינהו לגבה דההיא סבתא. אדאזל ואתא אגנוב מרייהו. אתא לקמיה דרב ופטריה. מאן דחזא סבר משום שומר שמסר לשומר - פטור, ולא היא. שאני התם, דכל יומא נמי אינהו גופייהו גבה דההיא סבתא הוו מפקדי להו. יתיב רבי אמי וקאמר לה להא שמעתא, איתיביה רבי אבא בר ממל לרבי אמי: השוכר פרה מחבירו והשאילה לאחר, ומתה כדרכה - ישבע השוכר שמתה כדרכה, והשואל משלם לשוכר, ואם איתא, לימא ליה: אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר! - אמר ליה: הכא במאי עסקינן - בשנתנו לו (רשות הבעלים) + מסורת הש"ס: [הבעלים רשות] + להשאיל. - אי הכי, לבעלים בעי לשלומי! - דאמרו ליה: לדעתך. מתיב רמי בר חמא: המפקיד מעות אצל חבירו, צרן והפשילן לאחוריו, מסרן לבנו ובתו הקטנים, ונעל בפניהם שלא כראוי - חייב, שלא שמר כדרך השומרים. טעמא - דקטנים, הא גדולים - פטור. אמאי? נימא ליה: אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר! אמר רבא: כל המפקיד על דעת אשתו ובניו הוא מפקיד. אמרי נהרדעי: דיקא נמי, דקתני: או שמסרן לבנו ובתו הקטנים - חייב. הא לבנו ולבתו הגדולים - פטור. מכלל דלאחרים, לא שנא גדולים ולא שנא קטנים - חייב. דאם כן - ליתני קטנים סתמא, שמע מינה. אמר רבא: הלכתא, שומר שמסר לשומר - חייב. לא מבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם, דגרועי גרעה לשמירתו. אלא אפילו שומר חנם שמסר לשומר שכר - חייב, מאי טעמא - דאמר ליה: את מהימנת לי בשבועה, האיך לא מהימן לי בשבועה.

תוספות מסכת בבא מציעא דף לו עמוד ב

את מהימנת לי בשבועה - ולכך היכא שהשומר הראשון יכול לישבע על האונס או שהיו עדים בדבר פטור ואפי' מסר לחש"ו ומתה ברשותם כיון דאף בבית שומר הראשון היתה מתה דמלאך המות מה לי הכא מ"ל התם כו' וסובר רבא שזהו טעמו של רבי יוחנן ולא כאביי דאמר משום דאין רצוני כו' וכן הלכה כרבא ולא כר"ח דפסיק כאביי.

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף נו עמוד ב

מסרה לרועה - נכנס הרועה כו'. אמרי: תחתיו דמאן? אילימא תחתיו דבעל בהמה, תנינא חדא זמנא: מסרו לשומר חנם ולשואל, לנושא שכר ולשוכר - כולן נכנסו תחת הבעלים! אלא תחתיו דשומר, ושומר קמא אפטר ליה לגמרי; לימא תיהוי תיובתא דרבא, דאמר רבא: שומר שמסר לשומר - חייב! אמר לך רבא: מאי מסרו לרועה? לברזיליה, דאורחיה דרועה למימסר לברזיליה. איכא דאמרי: מדקתני מסרה לרועה ולא קתני מסרה לאחר, ש"מ: מאי מסרה לרועה? מסר רועה לברזיליה, דאורחיה דרועה למימסר לברזיליה, אבל לאחר - לא; לימא מסייע ליה לרבא, דאמר רבא: שומר שמסר לשומר - חייב! אמרי: לא, דלמא אורחא דמילתא קתני, והוא הדין לאחר.

שיטה מקובצת מסכת בבא קמא דף נו עמוד ב

ושומר קמא איפטר ליה לגמרי. פירש הקונטרס שנסתלק ליה לגמרי הראשון ואזלי בעלים ומשתעי דינא בהדי שני. ולא נהירא דמאי קאמר תיהוי תיובתא דרבא דאמר שומר שמסר לשומר חייב הא אפילו למאן דאמר פטור תיקשי דהא אינו פטור אלא ממה שהיה פטור מעיקרא כשהיתה בידו אבל ממה שהיה חייב בעודה בידו מחייב נמי השתא ומצו בעלים לאשתעווי דינא גם בהדי הראשון דהאיך מצינו למימר דנסתלק הראשון כיון שלא נטרן בעל הפקדון. לכך נראה תחתיו דשומר פירוש דעדיין הראשון עומד בדינו הראשון כשהיתה בידו דלא חשבינן ליה פושע במסירתו לשני ומיפטר במה שהיה פטור מעיקרא והא דקאמר ושומר קמא איפטר היינו שלא יתחייב כלום במה ששכרה לרועה. תלמיד הר"פ ז"ל.

רמב"ם הלכות שאלה ופקדון פרק ד הלכה ט

מכאן אתה למד שהשומר שמסר הפקדון לאשתו ובני ביתו והודיען שהוא פקדון ולא שמרו כדרך השומרים שהן חייבין לשלם לבעל הפקדון ובעל הבית פטור שכל המפקיד על דעת אשתו ל ובניו הוא מ מפקיד,

שיטה מקובצת מסכת בבא קמא דף יא עמוד ב

מהר"י כץ

לא מיבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר דפטור. פירוש דשומר חנם פטור מגנבה ואבדה מיהו שומר שכר חייב לפרוע לבעלים דהא חייב בגנבה ואבדה. ונראה לי דבעלים לא משלמי לשומר חנם השכר שנתן לשומר שכר אף על גב דעלייה לשמירתו דשומר שכר שומר טפי דחייב בגנבה ואבדה אפילו הכי פטורין הבעלים. ולא דמי ליורד לתוך שדה חבירו דנותן לו דמי הוצאה דהתם תקנתו דבעל שדה עביד ומשום הכי יהיב ליה דמי הוצאה אבל הכא לא עלייה לשמירה בעבור הבעלים כי אם בשביל עצמו שהיה לו טורח לשמרו ועל כן פטורים הבעלים. ע"כ מתוספות מהר"י כהן צדק ז"ל.

ר"מ מסרקסטה

אבל ה"ר מאיר מסרקסטה ז"ל כתב וזה לשונו: נראה לי לומר שהשכר שנוטל שומר שני משומר ראשון בעל הבהמות נותן אותו כיון דעלייה לשמירתן של בהמותיו וזמנין דמרויח איהו בהכי דאם ידוע שנגנבו מאצלו או אבדו משלם אותם לבעל הבית שאין הלה עושה סחורה בבהמותיו של חבירו ואפילו אם הוכר הגנב ושלם את הכפל קודם ששילם הוא דמיהם לבעל הבהמות הרי הכפל לבעל הבהמות וכמאן דאוגריה ברשות דמי. וצריך עיון. ע"כ.

בית הבחירה (מאירי) מסכת בבא קמא דף יא עמוד ב

ומכל מקום יש בזו לקצת מפרשים דרך אחרת לומר לדעת עולא שאף בגירוע שמירה כגון שומר שכר שמסר לשומר חנם ונגנבה ביד השני שאלו אירע כן לראשון היה חייב אף בזו פטור הואיל ושמרה שני כדינו נפטר אף הראשון ואף הם חוזרים ודנין שאף לרבא במקום עדים מיהא פטור מן הטעם שכתבנו והדברים מתמיהים והיאך יפטר הוא במה שאם אירע לידו כן נתחייב וא"כ הרי הריוח בגרעון שמירתו אלא ודאי אף לשטה זו חייב הראשון עד שיביא שני ראיה שאף הראשון היה נפטר בה אלו אירע לו כן וכן כתבו גדולי המחברים אלא שלשטתנו כל כיוצא בזה אף אם נאנסה ביד השני שנפטר הראשון בכיוצא בה חייב שהרי מ"מ תחלתו בפשיעה הואיל וגרע בשמירתו:

בית הבחירה (מאירי) מסכת בבא קמא דף צג עמוד א

הפקיד אצלו על מנת לחלק לעניים ופשע בו או אבדו בידים פטור שכיון שאמר לו לעניים נסתלק מהם ועניים אין להם עליו תביעה שהרי אומר לכל אחד ואחד לא לך היה בלבי ליתנו ואם היה אותו חלוק ידוע לכל עד שהיה דבר קצוב כך וכך לכל עני בערב שבת הרי העניים תובעים וחייב לשלם להם ומכל מקום אם זה הגבאי הפקידו לשמרו ולהשיבם לידו שיהא הוא מחלקם הרי הוא תובעו כדן מי שהוא יד עניים וחוזר וגובה ממנו:

רמב"ם הלכות שכירות פרק א

הלכה ד

כל שומר שפשע בתחלתו אף על פי שנאנס בסופו חייב כמו שיתבאר, ואין השואל ה ראשי להשאיל אפילו שאל ספר תורה שכל שקורא בו עושה מצוה לא ישאילנו לאחר, וכן אין השוכר ראשי להשכיר אפילו השכירו ס"ת לא ישכירנו לאחר שהרי זה אומר לו אין רצוני שיהיה פקדוני ביד אחר, עבר השומר ומסר לשומר השני אם יש עדים ששמרה השומר השני כדרך השומרין ונאנס פטור ו השומר הראשון שהרי יש עדים שנאנס, ואם אין שם עדים חייב השומר הראשון לשלם לבעלים מפני שמסר לשומר אחר ויעשה הוא דין עם השומר השני, אפילו היה הראשון ש"ח ומסר לשומר שכר חייב שהרי יש לבעל החפץ לומר לו ח אתה נאמן אצלי להשבע וזה אינו נאמן, לפיכך אם היה דרך הבעלים להפקיד תמיד דבר זה אצל השומר השני ה"ז השומר הראשון ט פטור מלשלם שהרי הוא אומר לבעלים זה הדבר שהפקדתם אצלי או השאלתם אמש הייתם מפקדין אותו אצל זה שהפקדתי אני אצלו, והוא שלא ימעט שמירתו, כיצד ימעט שמירתו כגון שהיה מופקד אצלו בשכר והפקידו אצל אותו השני בחנם או שהיה שאול אצלו והפקידו אצל אותו השני בשכר הואיל ומיעט שמירתו פושע הוא ומשלם, אף על פי ששאל או ששכר בבעלים הרי הוא הוציא הדבר השמור מידו ליד שומר אחר.

הלכה ה

ואם הביא השומר השני הראייה שיפטר בה שומר ראשון כדן שמירתו הרי זה פטור, כיצד שומר שכר שנתן הבהמה השמורה אצלו לש"ח אם הביא השומר השני עדים שמתה הבהמה כדרכה הרי השומר הראשון פטור וכן כל כיוצא בזה.

בית הבחירה (מאירי) מסכת בבא קמא דף יא עמוד ב

נפטר השני מן הראשון בצד שאלו אירע כן לראשון היה הוא חייב כגון שומר שכר שמסרה לשומר חנם ונגנבה ביד השני כבר ביארנו שהוא חייב אף לדעת עולא וכל שאף לדעת עולא חייב אין בו חלוק בין יש עדים לאין עדים אבל כשנאנסה ביד השני שלדעת עולא פטור ולדעת רבא שהלכה כמותו חייב ויש עדים על זה שאין כאן טעם איהו לא מהימן לי פרשו רבותי שאף זה פטור על הדרך שבארנו באותם שאין בהם גרוע שמירה שלא נחלק רבא על עולא שאמר אף שומר שכר שמסרה לשומר חנם הואיל ומסרה לבן דעת אלא מטעם איהו מהימן לי הא כל שאותו טעם נפקע אף דברי עולא הלכה הם ואיני מודה להם מפני שמה שאמר רבא לא מבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעא לשמירתו פירושו לדעתי ונעשה פושע בשמירתו ונמצא שכל שגרע בשמירתו פושע הוא:

ומכל מקום יש בזו לקצת מפרשים דרך אחרת לומר לדעת עולא שאף בגרוע שמירה כגון שומר שכר שמסר לשומר חנם ונגנבה ביד השני שאלו אירע כן לראשון היה חייב אף בזו פטור הואיל ושמרה שני כדינו נפטר אף הראשון ואף הם חוזרים ודנין שאף לרבא במקום עדים מיהא פטור מן הטעם שכתבנו והדברים מתמיהים והיאך יפטר הוא במה שאם אירע לידו כן נתחייב וא"כ הרי הריח בגרוען שמירתו אלא ודאי אף לשטה זו חייב הראשון עד שיביא שני ראיה שאף הראשון היה נפטר בה אלו אירע לו כן וכן כתבו גדולי המחברים אלא שלשטתנו כל כיוצא בזה אף אם נאנסה ביד השני שנפטר הראשון בכיוצא בה חייב שהרי מ"מ תחלתו בפשיעה הואיל וגרע בשמירתו:

שיטה מקובצת מסכת בבא קמא דף יא עמוד ב

לא מ'בעיא שומר שכר דגרועי גרעה. ואפילו אי מהימן ליה בשבועה שראינו שהפקיד אצלו פעם אחרת אפילו הכי חייב שומר ראשון שפשע מיד שמסרה לזה ואפילו אם נאנסה ביד האחרון. רבי ישעיה ז"ל.

רא"ש מסכת בבא מציעא פרק ג סימן ו

ואמר רבא הלכתא שומר שמסר לשומר חייב. ולא מ'בעיא ש"ש שמסר לשומר חנם דגרוע גרע לשמירתו לפי שאין מוסר נפשו כל כך לשמור² ומיהו לא מיקרי פשיעה כיון שמסרה לבן דעת אלא אפילו ש"ח שמסר לש"ש חייב. דא"ל את מהימנת לי בשבועה איהו לא מהימן לי בשבועה שמעת מינה היכא דאיכא עדים דנטרה שומר בתרא כי אורחיה ונאנסה לא מחייב שומר קמא לשלומי דהא ליכא שבועה דלימא ליה אנת מהימנת לי בשבועה. ואף על גב דמסר פקדונו ביד אחר בלא רשות ואמרין בגיטין כט. [ולעיל] (דף כט ב) אין השואל רשאי להשאיל ואין השוכר רשאי להשכיר. ה"מ לכתחלה אבל בדיעבד לא מיקרי פשיעה. דהא גבי השוכר פרה מחבירו והשאילה לאחר ומתה כדרכה כיון דליכא פשיעותא דהא כדרכה מתה לא מחייב שוכר לשלומי אף על גב דהשאילה לאחר. ש"מ דלא סבירא לן כרבי מאיר דאמר² כל המעביר על דעת בעלים נקרא גזלן. מתוך דברי רב אלפס ז"ל שכתב דהיכא דאיכא עדים דנטרה שומר בתרא כי אורחיה ונאנסה משמע דלא מסתייע³ אי איכא עדים שנאנסה אלא צריך גם להביא עדים דנטרה כי אורחיה ולא פשע בה ולא שלח בה יד. וגם דקדק בלשונו דהא ליכא שבועה דלימא את מהימנת לי וכו' ומשמע שלא נשאר שום שבועה מכל השבועות שהיו מוטלות על השומר הראשון. דאי נשאר אחת מהן לימא האיך לא מהימן לי. ולפום מאי דאיכא דבעי למימר דעיקר שבעת שומרין היא לשומר חנם שנגנבה ולשומר שכר שמתה כדרכה ולשואל שמתה מחמת מלאכה ואיך שבעות כולהו אגב אתו. מצינן למימר אי איכא עדים שנאנסה אין כאן עוד שבועה דמצי למימר האיך לא מהימן לי והלכתא כרבא דבכל דוכתא קיימא לן כרבא לבר מיע"ל קג"ם. ודלא כר"ח שפסק כאביי משום דקיימא כרבא דאמר תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב. וליתא דגם רבא סבירא ליה דתחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב אלא דלא מחשיב תחלתו בפשיעה מה שמסר פקדונו ביד אחר בלא רשותו כיון שמסרה לבן דעת:

מגיד משנה הלכות שכירות פרק א

ומ"ש אף על פי ששאל או שכר בבעלים וכו'. נראה לי טעמו לפי שאף ע"פ שהשואל בבעלים ופשע פטור כמו שנתבאר דוקא כשמתה הבהמה או נאבדה בפשיעתו ברשותו אבל כשמסרה לשני הראשון מתחייב באותה שעה שמתה הבהמה ברשות השני ואין שאלה בבעלים פוטרת אלא לשומר ששאל הבעלים אבל לא לשומר שני שלא שאל הבעלים והראשון מתחייב על רשות השני. זה נראה וצ"ע:

סוף משנה הלכות שכירות פרק א

ומ"ש והוא שלא ימעט שמירתו וכו' אף על פי ששאל או שכר בבעלים וכו'. כתב ה"ה נ"ל טעמו לפי שהשואל בבעלים ופשע פטור כמו שנתבאר דוקא כשמתה הבהמה או נאבדה בפשיעתו וכו'. זה נראה וצ"ע עכ"ל. ול"נ שהטעם משום דפשיעה דמפטר כשבעליו עמו היינו כשהניחה ולא שמרה אבל אם הזיקה בידיים פשיטא דחייב ומסרה לאחר ומיעט

בשמירתו חשיב כמזיק בידיים ואף ע"פ שכתב רבינו בפרק שאחר זה דפושע הוי כמזיק בידיים צריך לומר דיותר מזיק בידיים הוי כשמסרה לאחר מבפשע בה:

לחם משנה הלכות שכירות פרק א הלכה ד

עבר השומר ומסר לשומר וכו'. קשה דאפילו יש עדים בדבר אמאי פטור הרי תחילתו בפשיעה דדילמא לא יהיו שם עדים ואינו נאמן בשבועה וסופו באונס שהביא עדים וכל תחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב כמו שפסק לעיל מיהו לזה י"ל דלא איקרי פשיעה כיון שמסרו לשומר שכר כמותו ולא מיעט שמירתו אבל מ"מ קשה מ"ש למטה כיצד ימעט שמירתו כגון שהיה מופקד אצלו בשכר וכו' הואיל ומיעט שמירתו פושע הוא וכתב שאם הביא השומר הב' ראה שפטור ואמאי תחלתו בפשיעה וסופו באונס הוא וחייב שהרי כתב הוא ז"ל פושע הוא כיון שמיעט בשמירה ואף על פי שלבסוף הביא ראה שנאנס סופו באונס הוא ואם נאמר שאונס זה דוקא הוא מיתה הוה אתי שפיר דה"ז דומה לפשע בה ויצאה לאגם שנתבאר ספ"ג דפטור משום דאמרינן מלאך המות מה לי הכא מה לי התם ה"נ אמרינן הכי וקצת ראוי לדקדק כן מן המשל שהמשיל רבינו כאן וכתב כיצד שומר שכר וכו' ואם הביא השומר השני עדים שמתה הבהמה כדרכה ומדהמשיל הדבר במיתה משמע דדוקא במיתה הוא דין זה מן הטעם האמור אבל זה דוחק והנכון לתרץ בזה הוא דלא אמרינן שתחלתו בפשיעה וסופו באונס אלא כשהאונס בא לו מחמת הפשיעה דומיא דההוא דאמרינן בגמרא בפרק המפקיד ההוא גברא דאפקיד זוזי גבי חבריה אותביניהו בצריפא דאורבני ואיגנוב דהוי פשיעה לגבי נורא ולגבי גנבי נטירותא ומצי למימר ליה אם היה בידי הייתי שומרם שמירה מעלייתא לגבי נורא דהוי תחת הקרקע ולא היו נגנבים נמצא דמשום דלא עביד שמירה מעלייתא אפילו לגבי נורא כדן כל כספים דאין להם שמירה אלא תחת קרקע מש"ה איגנוב אבל הכא מצי למימר נפקד למפקיד אם אתה היית נותן לשומר זה לשומר בשכר והיה נאנס היה פטור וא"כ פשיעתו לא עשה כלום:

משנה למלך הלכות שכירות פרק א

[ה] ואם הביא השומר השני הראיה שיפטר בה כו'. קשיא לי דלמאי איצטריך שיביא ראה הא כיון שדרך הבעלים להפקיד אצלו לא שייך לומר את מהימן לי בשבועה ודי שישבע השומר השני שנאנסה דמה לי שהאמינו לשבועת ש"ח או לשבועת שומר שכר ומריהטא דלישניה דרבינו משמע דקאי אמ"ש והוא שלא ימעט שמירתו והיינו בשרגילים להפקיד אצל השומר השני וכמ"ש ה"ה. ואין לומר דוהוא שלא ימעט דכתב רבינו קאי בין כשאין דרך הבעלים להפקיד אצלו ובין כשדרך הבעלים להפקיד אצלו צריך שלא יפחות שמירתו ומה שסיים ואם הביא ראה קאי להיכא דאין דרך הבעלים להפקיד, דא"כ מה בא רבינו להודיענו דמילתא דפשיטא היא אלא ע"כ לא קאי אלא כשדרך הבעלים להפקיד אצלו בחנם וטעמא כמ"ש ה"ה ז"ל:

ור' ירוחם נתיב ו' ח"ב כתב ז"ל כתב הרמב"ם שאם מיעט בשמירתו כגון שמסרה ש"ש לש"ח שחייב אף על פי שהבעלים רגילים להפקיד אצל שומר השני עד שיביא השומר השני עדים שמתה כדרכה ותמהו עליו רוב הפוסקים ז"ל דמאחר שרגילים בעלים להפקיד אצלו שפטור הראשון אפילו שמיעט בשמירתו שנתנו לש"ח ע"כ. ולא ידעתי מה ראו על ככה לתמוה על רבינו בדין זה דנהי שרגיל להפקיד אצלו בש"ח הרי לא נתרצה עכשיו בהאי שמירה ודוקא לענין שבועה נאמר זה בגמרא ומה שיש לתמוה על רבינו דלמה איצטריך שיביא ראה השני ולא נאמן בשבועתו מאחר שהבעלים רגילים להפקיד אצלו לא תמהו עליו. ונראה דהאי דנקט רבינו שאם הביא עדים השומר השני בענין שיפטר הראשון לאו דוקא עדים דהא אילו בעי לישבע מהימן. אלא משום דע"כ לא ירצה לישבע שנאנסה אלא שלא פשע בה והראשון חייב לישבע שנאנסה כדי ליפטר דהא ש"ש הוי נקט עדים וה"ה אם רוצה לישבע ודוק;

קצות החושן סימן פז ס"ק ד

(ד) דמשכון חשיב הילך. עיין ש"ך סק"ה שהעלה דמשכון לא חשיב הילך ואפילו בשעת הלואה, ואף על גב דבכת"י בנאמנות כיון שאינו יכול לכפור הו"ל הילך וכהרמב"ם (עיין ש"ך סימן פ"ח סקנ"א) וסייעתו, היינו משום דאינו יכול לכפור במעות עצמו שתובעו וכו', ועוד דאם יאבד המשכון באונס יגבה מעותיו ע"פ הודאתו, ועוד דאף אם יגבה מהמשכון מ"מ צריך לישבע בנקיטת חפץ ע"ש. ומ"ש הש"ך דמהני הודאתו משום שלא יצטרך שבועה, לא משמע הכי ממ"ש הפוסקים (עיין ש"ך סימן פ"ח סקנ"א) לדעת הרמב"ם (פ"ד מטוען ה"ד) דשטר הוי הילך משום דאינו יכול לכפור, וכ"כ הש"ך (שם סקמ"ט) דשטר הוי אינו יכול לכפור והוי הילך אפילו אין לו קרקעות, ואף על גב דשטר צריך שבועה. ואין לחלק דשטר צריך לומר השבע, דסוף סוף שבועה מיהא צריך. ומ"ש הש"ך דחשיב מודה דאם יגנב או יאבד ישלם מעותיו, קצת ראה למ"ש בסק"א:

נתיבות המשפט חידושים סימן שא ס"ק ב

(ב) שומר שמסר לשומר. (והט"ז) [והש"ך, סק"ד] מסיק דלא (ידע) [גרע] מפשיעה ופטור. ועיין ביאורים [סק"ב] דהעיקר דאם יש לחוש שעדיין הוא ברשות הב' ולא מהימן ליה בשבועה, הוי מזיק גמור, וכן הוא בשו"ת שב יעקב [ח"מ סי' י"א], ממילא חייב בדברים אלו בכה"ג. אבל אם יש עדים שאינו ברשותו של השני או ע"י שבועת מי שרגיל להפקיד, ודאי דגרע מפשיעה ופטור. ובצדקה בכל ענין פטור דהוי ממון שאין לו תובעים.